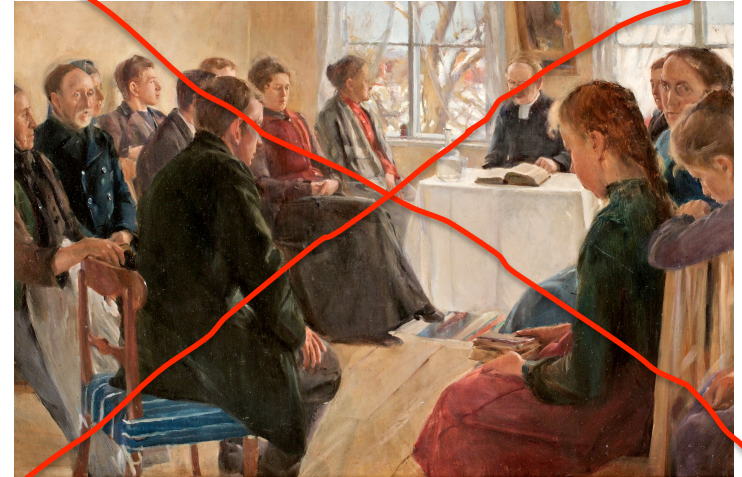

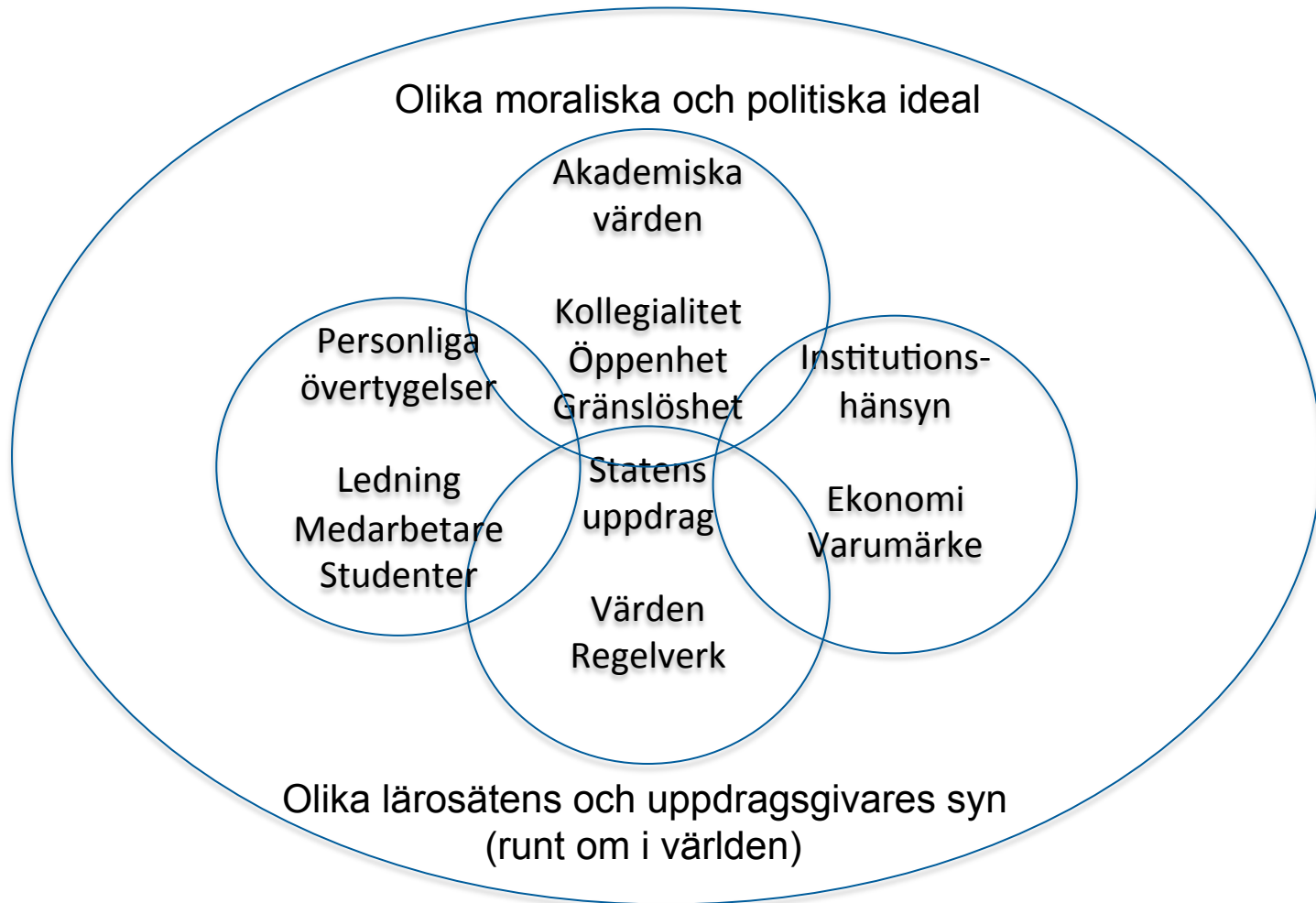
HUR KAN DEN ETISKA KOMPETENSEN I FORSKARSAMHÄLLET FÖRBÄTTRAS?

Vad är "etisk kompetens" när den är hemma?

- **INTE:** Dogmatisk/doktrinär tro utan utrymme för kritiskt tänkande. Ingen söndagsskola, tack så mycket!
- **INTE:** Garant mot felsteg och skandaler. Eget ansvarstagande, snarare än rättsskipning.
- **Två aspekter:** förståelse och färdighet: veta vad och kunna göra.
- **Flera dimensioner** med avseende på båda
 - Historisk kontext, akademi & samhälle
 - Intellectuellt **landskap av olika etiska hållningar**, argument dem emellan, etc. **Språk för kommunikation.**
 - Konkret uttryckssätt och tillämpning inom olika områden
 - Institutionella ramverk (t ex lagar)
 - Samband forskningens *etik* och forskningens *etos* (samhällsnormer & vetenskapsnormer)
 - Den vetenskapliga grundhållningen: ärlighet varar längst!

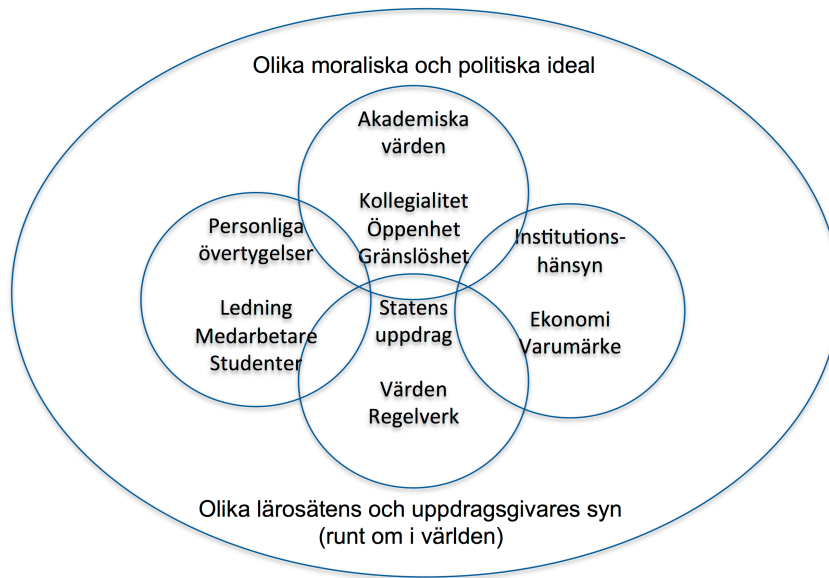

Akademins genomsyras av norm- och värdekonflikter och detta behöver tydliggöras och forskare behöver förstå det ...

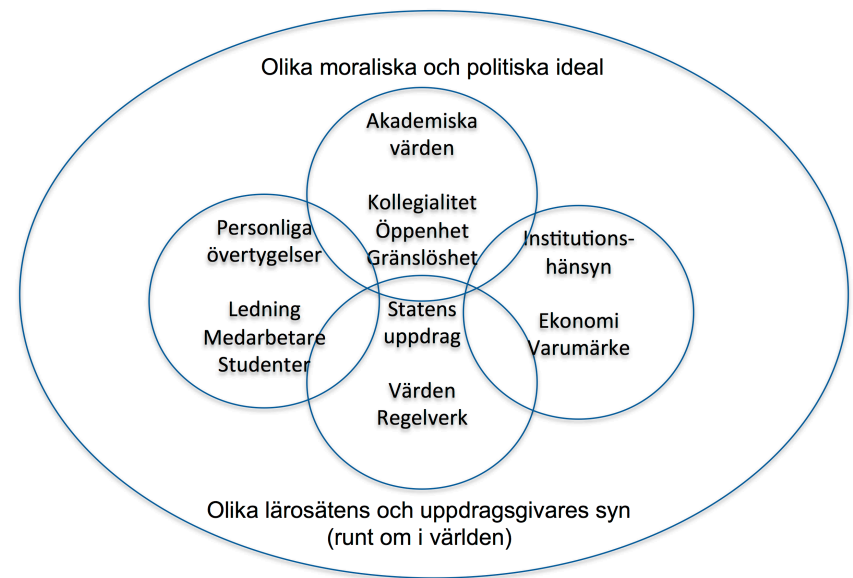

Vilka värden som prioriteras *hur* växlar mellan olika sammanhang, och forskare behöver förstå hur det kan skilja sig och varför

Kontext A

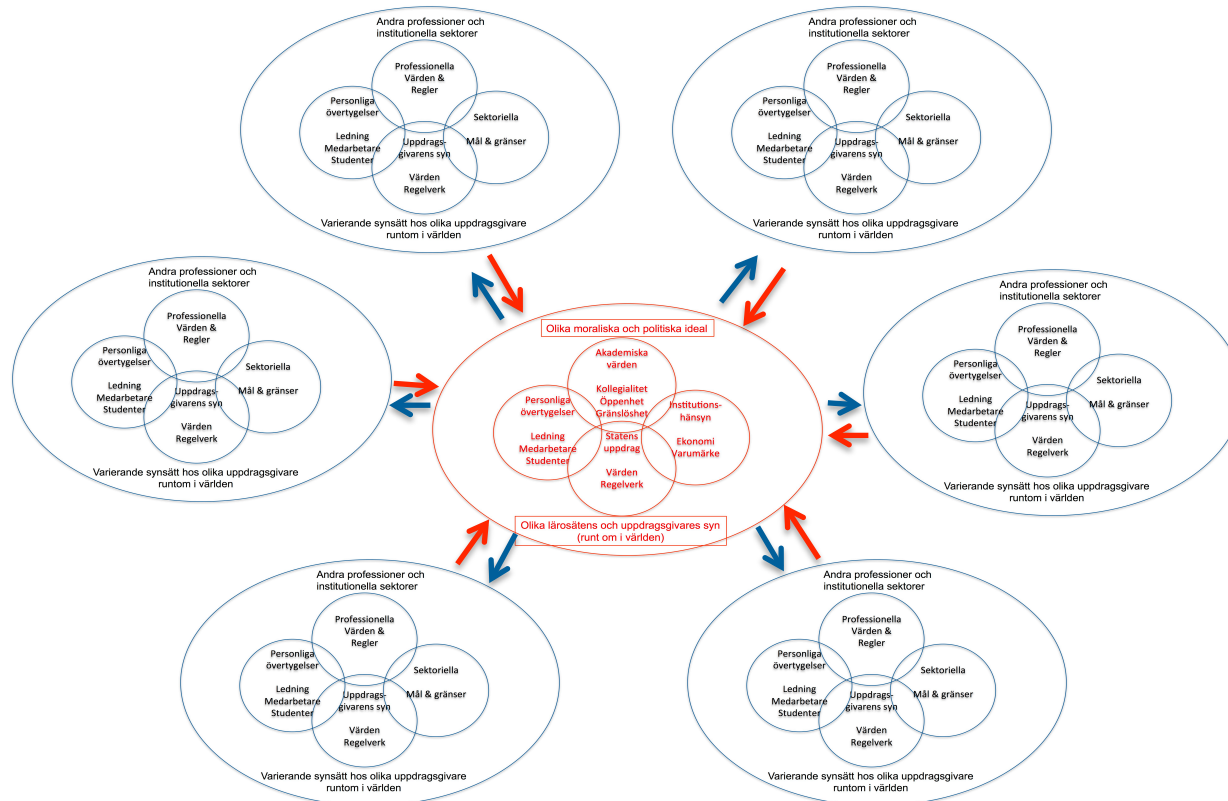

Kontext B

Exempel: "plagiering", "självplagiering", etc.: gränserna kan variera mycket mellan områden med resp. utan mkt standardiserade metoder och krav på komprimerad rapportering.

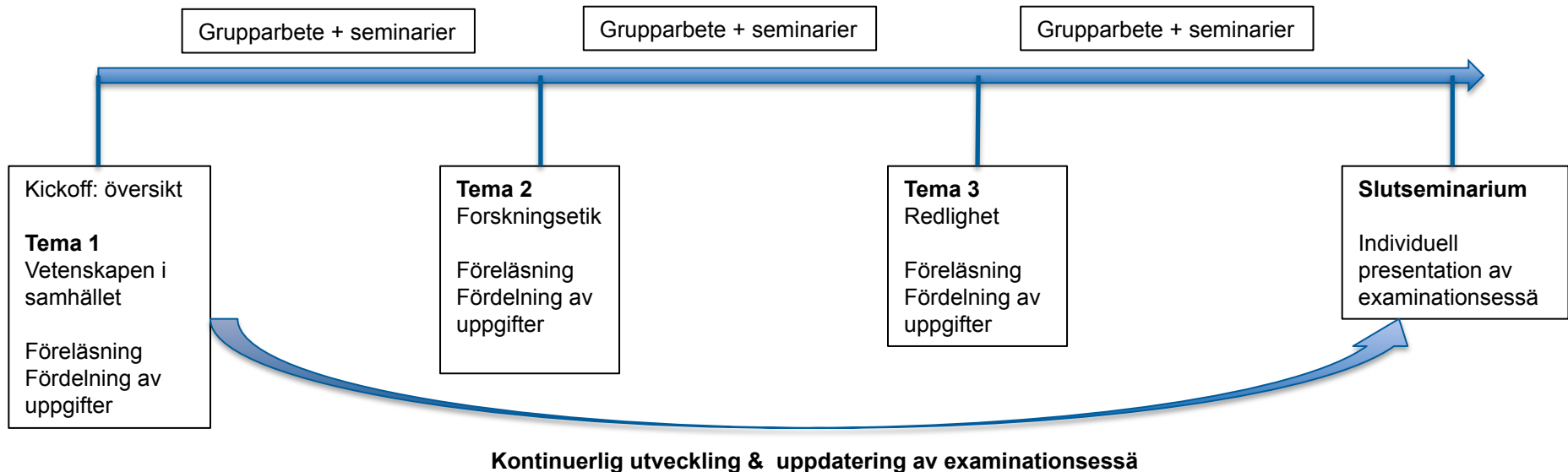
Akademien beroende av, påverkar och påverkas av omgivande och växlande norm- och värdesystem

Ekonomiska incitament, produktivitetskrav, samhällelig reglering och politiska moden vs. akademisk frihet, m.m. **Vad vi producerar får vi tillbaka dubbelt upp!**

Utbildning en självklar väg: exempel (2-7,5 hp)

- Fåtal föreläsningar, läslista + hög studentaktivitet. Inom- eller tvärdisciplinärt.
- **Grupparbeten kring egna fall, egen litteratursökning, m.m. Presentationer vid seminarier med diskussion ledd av sakkunnig moderator. Återkoppling till teori, så att denna fördjupas i ett konkret och relevant sammanhang.**
- Individuell anpassning: examinationsessä som anknyter till det egna forskningsämnet.

MEN det räcker inte med utbildning!!

- Den etiska kompetensen behöver hållas levande och utvecklas inom alla akademiska miljöer: ledare, seminarier, forskargrupper, institutioner, etc. **Lika självklart som metodologisk medvetenhet!**
- Samhälleliga **regelverk och institutionella ordningar måste komplettera** (och den etiska kompetensen inbegriper att begripa varför det är så, vilka regelverken och ordningarna är och förmåga att delta i en kritisk debatt kring detta).
- Den etiska kompetensdimensionen har en roll att spela i **akademins dialog med samhället**: vår önskan om självständighet kopplar till acceptans av ansvar.
- Måste då också innebära att vi ibland tackar nej till samhällets inviter: **den etiska kompetensen har därmed en betydelsefull forskningspolitisk dimension.**